



Republika Hrvatska
Općinski sud u Kutini
Hrvatskih branitelja 1
44320 Kutina

Poslovni broj: P-185/2024-22.

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Općinski sud u Kutini, po sucu tog suda Lovorki Grahek, u pravnoj stvari tužitelja Slavka Horvata iz Zagreba, Ulica Frana Vrbanića 15, OIB:75998325097, kojeg zastupa punomoćnik Frano Bazina, odvjetnik iz Zagreba, protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., Zagreb, Magazinska cesta 69, OIB:53056966535, kojeg zastupa punomoćnik Jurica Grbić, odvjetnik iz Odvjetničkog društva Glamuzina & Grošeta d.o.o. Zagreb, radi utvrđenja i isplate, nakon glavne rasprave održane i zaključene 21. rujna 2026. u prisutnosti tužitelja osobno, punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, 28. rujna 2026.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se djelomično ništetnom odredba Ugovora o kreditu broj 069-50-3555698 od 5. srpnja 2006. godine zaključenog između prednika tužitelja Slavka Horvata, kao korisnika kredita i tuženika Raiffeisenbank Austria d.d. kao kreditora koja u članku 2. glasi:

„...promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora.“

II. Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. isplatiti tužitelju Slavku Horvatu iznos od 3.985,20 EUR zajedno sa zakonskom zateznom kamatom tekućom:

na iznos od 40,36 EUR od 8.12.2007. godine do isplate

na iznos od 40,32 EUR od 9.1.2008. godine do isplate

na iznos od 40,30 EUR od 9.2.2008. godine do isplate

na iznos od 40,26 EUR od 13.3.2008. godine do isplate

na iznos od 40,23 EUR od 9.4.2008. godine do isplate

na iznos od 40,20 EUR od 9.5.2008. godine do isplate

na iznos od 64,04 EUR od 8.6.2008. godine do isplate

na iznos od 64,00 EUR od 9.7.2008. godine do isplate

na iznos od 63,94 EUR od 9.8.2008. godine do isplate

na iznos od 63,90 EUR od 10.9.2008. godine do isplate

na iznos od 63,84 EUR od 10.10.2008. godine do isplate

na iznos od 63,79 EUR od 7.11.2008. godine do isplate

na iznos od 63,73 EUR od 12.12.2008. godine do isplate

na iznos od 63,68 EUR od 10.1.2009. godine do isplate

na iznos od 63,62 EUR od 13.2.2009. godine do isplate
na iznos od 63,57 EUR od 12.3.2009. godine do isplate
na iznos od 63,50 EUR od 11.4.2009. godine do isplate
na iznos od 63,44 EUR od 9.5.2009. godine do isplate
na iznos od 63,38 EUR od 1.6.2009. godine do isplate
na iznos od 63,32 EUR od 1.7.2009. godine do isplate
na iznos od 63,26 EUR od 1.8.2009. godine do isplate
na iznos od 63,19 EUR od 1.9.2009. godine do isplate
na iznos od 63,12 EUR od 1.10.2009. godine do isplate
na iznos od 63,06 EUR od 1.11.2009. godine do isplate
na iznos od 62,98 EUR od 1.12.2009. godine do isplate
na iznos od 62,92 EUR od 1.1.2010. godine do isplate
na iznos od 62,85 EUR od 1.2.2010. godine do isplate
na iznos od 62,77 EUR od 1.3.2010. godine do isplate
na iznos od 62,69 EUR od 1.4.2010. godine do isplate
na iznos od 62,62 EUR od 1.5.2010. godine do isplate
na iznos od 62,55 EUR od 1.6.2010. godine do isplate
na iznos od 62,47 EUR od 1.7.2010. godine do isplate
na iznos od 62,39 EUR od 1.8.2010. godine do isplate
na iznos od 62,30 EUR od 1.9.2010. godine do isplate
na iznos od 62,23 EUR od 1.10.2010. godine do isplate
na iznos od 62,15 EUR od 1.11.2010. godine do isplate
na iznos od 62,06 EUR od 1.12.2010. godine do isplate
na iznos od 61,97 EUR od 1.1.2011. godine do isplate
na iznos od 61,88 EUR od 1.2.2011. godine do isplate
na iznos od 61,80 EUR od 1.3.2011. godine do isplate
na iznos od 61,70 EUR od 1.4.2011. godine do isplate
na iznos od 61,61 EUR od 1.5.2011. godine do isplate
na iznos od 61,52 EUR od 1.6.2011. godine do isplate
na iznos od 43,41 EUR od 1.7.2011. godine do isplate
na iznos od 43,34 EUR od 1.8.2011. godine do isplate
na iznos od 43,26 EUR od 1.9.2011. godine do isplate
na iznos od 43,20 EUR od 1.10.2011. godine do isplate
na iznos od 43,12 EUR od 1.11.2011. godine do isplate
na iznos od 43,04 EUR od 1.12.2011. godine do isplate
na iznos od 42,97 EUR od 1.1.2012. godine do isplate
na iznos od 42,88 EUR od 1.2.2012. godine do isplate
na iznos od 25,26 EUR od 1.3.2012. godine do isplate
na iznos od 25,21 EUR od 1.4.2012. godine do isplate
na iznos od 25,16 EUR od 1.5.2012. godine do isplate
na iznos od 25,10 EUR od 1.6.2012. godine do isplate
na iznos od 25,05 EUR od 1.7.2012. godine do isplate
na iznos od 24,99 EUR od 1.8.2012. godine do isplate
na iznos od 24,94 EUR od 1.9.2012. godine do isplate
na iznos od 24,88 EUR od 1.10.2012. godine do isplate
na iznos od 24,82 EUR od 1.11.2012. godine do isplate
na iznos od 24,77 EUR od 1.12.2012. godine do isplate
na iznos od 24,71 EUR od 1.1.2013. godine do isplate
na iznos od 24,65 EUR od 1.2.2013. godine do isplate
na iznos od 24,59 EUR od 27.2.2013. godine do isplate

na iznos od 24,53 EUR od 1.4.2013. godine do isplate
na iznos od 24,47 EUR od 1.5.2013. godine do isplate
na iznos od 24,41 EUR od 1.6.2013. godine do isplate
na iznos od 24,35 EUR od 1.7.2013. godine do isplate
na iznos od 24,28 EUR od 1.8.2013. godine do isplate
na iznos od 24,22 EUR od 1.9.2013. godine do isplate
na iznos od 24,15 EUR od 1.10.2013. godine do isplate
na iznos od 24,08 EUR od 1.11.2013. godine do isplate
na iznos od 24,02 EUR od 1.12.2013. godine do isplate
na iznos od 23,96 EUR od 1.1.2014. godine do isplate
na iznos od 23,89 EUR od 1.2.2014. godine do isplate
na iznos od 23,82 EUR od 1.3.2014. godine do isplate
na iznos od 23,74 EUR od 1.4.2014. godine do isplate
na iznos od 23,68 EUR od 1.5.2014. godine do isplate
na iznos od 23,61 EUR od 1.6.2014. godine do isplate
na iznos od 23,53 EUR od 1.7.2014. godine do isplate
na iznos od 23,46 EUR od 1.8.2014. godine do isplate
na iznos od 23,39 EUR od 1.9.2014. godine do isplate
na iznos od 7,84 EUR od 9.11.2014. godine do isplate
na iznos od 7,82 EUR od 25.11.2014. godine do isplate
na iznos od 6,20 EUR od 30.11.2014. godine do isplate
na iznos od 6,17 EUR od 1.1.2015. godine do isplate
na iznos od 6,14 EUR od 1.2.2015. godine do isplate
na iznos od 6,11 EUR od 22.2.2015. godine do isplate
na iznos od 6,08 EUR od 1.4.2015. godine do isplate
na iznos od 6,06 EUR od 26.4.2015. godine do isplate
na iznos od 6,02 EUR od 31.5.2015. godine do isplate
na iznos od 6,00 EUR od 4.7.2015. godine do isplate
na iznos od 5,97 EUR od 7.8.2015. godine do isplate
na iznos od 5,95 EUR od 6.9.2015. godine do isplate
na iznos od 13,79 EUR od 10.10.2015. godine do isplate
na iznos od 13,73 EUR od 15.11.2015. godine do isplate
na iznos od 13,67 EUR od 15.12.2015. godine do isplate
na iznos od 13,62 EUR od 12.1.2016. godine do isplate
na iznos od 13,56 EUR od 7.2.2016. godine do isplate
na iznos od 13,50 EUR od 10.3.2016. godine do isplate
na iznos od 13,44 EUR od 24.4.2016. godine do isplate
na iznos od 13,38 EUR od 2.6.2016. godine do isplate
na iznos od 13,33 EUR od 2.6.2016. godine do isplate
na iznos od 13,26 EUR od 17.7.2016. godine do isplate
na iznos od 13,21 EUR od 9.8.2016. godine do isplate
na iznos od 13,15 EUR od 1.10.2016. godine do isplate
na iznos od 7,30 EUR od 5.11.2016. godine do isplate
na iznos od 7,26 EUR od 29.11.2016. godine do isplate
na iznos od 7,22 EUR od 3.1.2017. godine do isplate
na iznos od 7,19 EUR od 3.2.2017. godine do isplate
na iznos od 7,14 EUR od 10.2.2017. godine do isplate
na iznos od 5,91 EUR od 2.3.2017. godine do isplate
na iznos od 5,88 EUR od 17.3.2017. godine do isplate
na iznos od 5,84 EUR od 23.4.2017. godine do isplate

na iznos od 5,81 EUR od 31.5.2017. godine do isplate
na iznos od 5,77 EUR od 20.6.2017. godine do isplate
na iznos od 5,74 EUR od 8.8.2017. godine do isplate
na iznos od 5,69 EUR od 5.9.2017. godine do isplate
po stopi koja se do 31.12.2007. obračunava u visini određenoj čl. 1. Uredbe o visini stope zakonske zatezne kamate, a od 01.01.2008. do 31.07.2015. godine u visini stope određene člankom 29. Zakona o obveznim odnosima i to prema eskontnoj stopi HNBA koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu, uvećanoj za pet postotnih poena, a od 01.08.2015. godine pa do 31.12.2022. godine po prosječnoj kamatnoj stopi na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunatoj za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu uvećanoj za tri postotna poena, a od 01.01.2023. do 29.12.2023. godine po stopi u visini koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30.12.2023. godine do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, koja teče od dospelosti svakog pojedinog iznosa pa do isplate, sve u roku od 15 dana.

III. Nalaže se tuženiku Raiffeisenbank Austria d.d. naknaditi tužitelju Slavku Horvatu troškove parničnog postupka u iznosu od 1.769,70 EUR zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od 28. rujna 2026. pa do isplate, po kamatnoj stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem referentne stope za tri postotna poena pri čemu se za prvo polugodište primjenjuje referentna stopa koja je na snazi na dan 1. siječnja, a za drugo polugodište referentna stopa koja je na snazi na dan 1. srpnja te godine, sve u roku od 15 dana.

Obrazloženje

1. Tužitelj je podnio Općinskom građanskom sudu u Zagrebu tužbu protiv tuženika radi utvrđenja ništenosti i isplate. U tužbi je naveo da je njegov prednik (Iris Horvat) dana 5. srpnja 2006. godine, sklopio ugovor o kreditu, broj: 069-50-3555698 s tuženikom, da je predmetni ugovor solemniziran je dana 3. kolovoza 2006. godine kod Ive Dujmović, javnog bilježnika u Zagrebu, na adresi Jurišićeva 21/1, pod brojem: OU-648/2006-1, da se radi o namjenskom kreditu, radi kupnje stambenog objekta, u kunskom iznosu koji odgovara protuvrijednosti 100.000,00 EUR, po srednjem tečaju Kreditora važećem na dan korištenja kredita, s rokom otplate od 240 mjeseci te da je temeljem rješenja javnog bilježnika Renate Kutija Kušpilić iz Zagreba od 14. listopada 2014. godine, posl. broj: O-7277/14, UPP/OS-94/14-5 proglašen nasljednikom iza pok. Iris Horvat kao njezin suprug. Naveo je da je točkom 2. predmetnog ugovora ugovorena promjenjiva kamatna stopa u iznosu od 5,95% godišnje, da u navedenoj točki predmetnog Ugovora stoji da je navedena kamatna stopa promjenjiva sukladno Odluci o kamatnim stopama Kreditora, ovdje tuženika te da time Banka zadržava sebi pravo da jednostrano mijenja utanačene odredbe sklopljenog Ugovora, bez ikakvog pristanka korisnika kredita, a što je protivno jednom od temeljnih načela obveznih

odnosa — načelu savjesnosti i poštenja. Smatra da se takvim postupanjem narušava nužna ravnopravnost ugovornih strana u obveznom pravnom odnosu na način da nastaje nenadoknadivi nesrazmjer međusobnih činidbi i time se izravno narušava načelo jednakosti činidbi. Naveo je da je počevši od 30. rujna 2006.g. pa sve do 29. prosinca 2017.g., kreditor — tuženik u nekoliko navrata jednostrano mijenjao, te bez ikakvog obrazloženja i pristanka tužitelja povećavao kamatnu stopu s ugovorenih 5,95% godišnje. Smatra da navedena odredba točke 2. predmetnog Ugovora o kreditu, broj: 069-50-3555698, od 5. srpnja 2006.g., u spornom dijelu ne proizvodi nikakve pravne učinke, te se pozvao na pravna shvaćanja iz presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske, broj Rev-953/2020-2 od 11. siječnja 2023. Tužitelj smatra da ugovorna odredba kojom se promjena kamatne stope čini ovisnom o odluci Banke nije razumljiva, iz razloga što se ne navode baš nikakvi kriteriji temeljem kojih bi došlo do promjene visine stope, već se promjena visine stope veže isključivo za jednostranu odluku Banke, a što je protivno članku 4., stavku 2. Direktive 93/13. Naveo je da je u konkretnom slučaju došlo do situacije da je Banka u više navrata, bez ikakvog obrazloženja i kriterija, jednostrano promijenila kamatnu stopu tužitelju, koji tu promjenu nije mogao predvidjeti, niti provjeriti, jer ne postoje transparentni ni precizno određeni uvjeti ni kriteriji, što je konačno uzrokovalo znatnu neravnotežu u pravima i obvezama između stranaka, a sve na štetu tužitelja i sve protivno načelu savjesnosti i poštenja. Smatra da je takvim postupanjem tuženik potpuno izbjegao utjecaj tužitelja, kao druge ugovorne stane, na cijenu (kamat), kao bitan sastojak predmetnog ugovora, a što je u suprotnosti sa člankom 26. Zakona o obveznim odnosima, koji propisuje da je ugovor sklopljen kada su se ugovorne Strane suglasile o bitnim sastojcima ugovora te da je pobijana odredba Ugovora o promjenjivoj kamati protivna načelu savjesnosti i poštenja i kao takve ništetna, iz razloga što kamata, kao bitan element ugovora o kreditu, mora biti određena, ili barem određiva, te se ne smije mijenjati jednostrano prema odluci i volji banke, bez unaprijed utvrđenih kriterija i uvjeta promjene. Naveo je da je predmetnu odredbu u Ugovoru o kreditu formuliralo isključivo tuženik i da na tu odredbu nije mogao utjecati jer se o njoj nije pojedinačno pregovaralo, a u ugovoru nisu navedeni egzaktni parametri za promjenu kamatne stope ni metoda izračuna tih parametara, što sve čini predmetnu ugovornu odredbu suprotnu načelu savjesnosti i poštenja. Tužbenim zahtjevom pored utvrđenja da je djelomično ništetna odredba članka 2. predmetnog ugovora koja glasi da je kamata promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama Kreditora, tužitelj potražuje i isplatu iznosa od 3.985,20 EUR s osnove ništetne promjenjive kamatne stope zajedno sa zakonskim zateznim kamatama na pojedinačne iznose pretplata koje teku od dana plaćanja svakog pojedinog mjesečnog obroka pa do isplate, a koji iznos je tuženik stekao nezakonito.

2. Rješenjem predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Su-IV-108/2024-4 od 26. travnja 2024. ovaj sud je određen kao drugi stvarno nadležan sud za postupanje u ovom predmetu te je spis Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj P-2479/2024 ustupljen ovom sudu na daljnje postupanje.

3. U odgovoru na tužbu tuženik je u cijelosti osporio tužbu i tužbeni zahtjev. Istaknuo je da tužitelju nije učinjena nikakva šteta kao i da sporna odredba nije protivno načelu savjesnosti i poštenja uzrokovala značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača te da je kamate mijenjao zbog opravdanih razloga, a u skladu sa svojim uredno objavljenim i pristupačnim općim aktima, čija je primjena bila ugovorena u čl. 9. predmetnog ugovora. Naveo je da promjena kamatne stope tužitelju nije posljedica tuženikove nesavjesnosti i nepoštenja, već objektivnih tržišnih okolnosti te da u trenutku sklapanja predmetnih ugovora o kreditu nije postojala obveza

kako tuženika tako ni drugih banaka da u pogledu promjenjive kamatne stope ugovaraju egzaktno parametre i metodu izračuna tih parametara koji utječu na odluku o promjeni ugovorne kamate. Naveo je da je i prije usklađenja poslovanja s odredbama kasnije donesenih Zakona o kreditnim institucijama¹ (donesen 13.10.2008. sa kasnijim izmjenama) i Zakona o potrošačkom kreditiranju (donesen 30.6.2009. sa kasnijim izmjenama), koristio ugovorno ovlaštenje da temeljem svoje odluke mijenja kamatne stope onda kada je za to imao opravdani razlog vodeći se pri tome načelima savjesnosti i poštenja te zabrane zlouporabe prava. Smatra da je takvo postupanje bilo u skladu i s Direktivom 93/13 EEZ o nepoštenim odredbama u potrošačkim ugovorima. Sklapajući ugovor o kreditu sa promjenjivom kamatnom stopom, tužitelj je unaprijed dao suglasnost da se kamatna stopa tijekom otplate kredita promjeni, pa je stoga trebao očekivati da će se kamatna stopa u određenom trenutku promijeniti. Tuženik je naveo da je svoje djelatnike obučavao na način da potrošačima ukazuju na rizik promjene kamatne stope, tako da je tužitelj prilikom sklapanja ugovora na taj rizik upozoren i nije mu mogao ostati nepoznat. HNB je javno potvrdio valjanost ugovaranja promjenjive kamatne stope, a nužnost njenog ugovaranja nije dovedena u pitanje niti u postupku kolektivne zaštite. Istaknuo je prigovor zastare te je izričito prigovorio visini tužbenog zahtjeva. Predložio je odbiti tužbene zahtjeve te naložiti tužitelju da mu naknadi troškove postupka.

4. Sud je u postupku izvršio uvid u rješenje o nasljeđivanju javnog bilježnika Renate Kutije Kušpilić iz Zagreba poslovni broj O-7277/14 od 14. listopada 2014. (str. 10-13 spisa), račun (str. 14 spisa), izračun razlike plaćene kamate i početno ugovorene kamate za EUR kredit RBA banke za korisnika Iris Horvat (Slavko Horvat – solidarni jamac) (str. 15-17 spisa), potvrdu od 20. veljače 2024. (str. 19 spisa), Ugovor o kreditu broj 069-50-3555698 od 5. srpnja 2006. (str. 20-27 spisa), prijepis knjigovodstvene kartice (str. 28-40 spisa), otplatni plan (str. 41-64 spisa), tržišne parametre za kredite s valutnom klauzulom u EUR (str. 78 spisa), Prijedlog Zakona o izmjeni i dopunama Zakona o potrošačkom kreditiranju, s konačnim prijedlogom zakona (str. 81-87 spisa), obavijest od 23.10.2013. (str. 88-89 spisa), priopćenje za javnost (str. 90-92 spisa), te je proveo financijsko-knjigovodstveno vještačenje po stalnom sudskom vještaku Kseniji Vrebac (str. 121-126 spisa) kao i dokaz saslušanjem tužitelja.

5. Tužbeni zahtjev je osnovan.

6. Predmet spora je zahtjev tužitelja za utvrđenje djelomično ništetnom odredbe o promjenjivoj kamatnoj stopi sadržane u članku 2. Ugovora o kreditu broj 069-50-3555698 od 5. srpnja 2006. u dijelu kojim je određeno da je kamata promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama kreditora te zahtjev za isplatom iznosa od 3.985,20 EUR zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama.

7. Među strankama nije sporno da su prednica tužitelja Iris Horvat kao korisnica kredita, tužitelj kao solidarni jamac i tuženik kao kreditor sklopili Ugovor o kreditu broj 069-50-3555698 od 5. srpnja 2006. Čitanjem predmetnog ugovora utvrđeno je da je njime ugovoren iznos kredita od 100.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju kreditora na dan korištenja (članak 1. ugovora), da je ugovorena redovna kamatna stopa od 5,95 % godišnje, s tim da je kamatna stopa promjenjiva u skladu s Odlukom o kamatnim stopama kreditora (članak 2. ugovora), da je ugovoren rok otplate od 240 mjeseci (članak 4. ugovora) te da je namjena kredita – stambeni kredit za kupnju bez počka (članak 6. ugovora). Nije sporno niti da je tužitelj jedini nasljednik pok. Iris Horvat preminule 6. rujna 2014., a što proizlazi iz rješenja o nasljeđivanju javnog bilježnika Renate Kutije Kušpilić iz Zagreba poslovni broj O-7277/14 od 14. listopada 2014.

8. Sporno je da li je odredba predmetnog ugovora o kreditu u dijelu kojim se odnose na promjenljivost kamatne stope u skladu s odlukom tuženika nišetna, a posljedično je li i u kojoj visini tuženik dužan vratiti ono što je po predmetnim odredbama ugovora o kreditu primio, kao i je li nastupila zastara takvog potraživanja tužiteljice.

9. Na pravni odnos stranaka koji je proizašao iz predmetnog ugovora o kreditu primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ broj 96/03., dalje: ZZP/03). Odredbama članka 87. stavak 1., 2., 3. i 4. ZZP/03 propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako suprotno načelu savjesnosti i poštenja uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača. Smatra se da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je tu odredbu unaprijed formulirao trgovac, zbog čega potrošač nije imao utjecaj na njen sadržaj, poglavito ako je riječ o odredbi unaprijed formuliranog standardnog ugovora trgovca. Činjenica da se o pojedinim aspektima neke ugovorne odredbe, odnosno o pojedinoj ugovornoj odredbi pojedinačno pregovaralo ne utječe na mogućnost da se ostale odredbe tog ugovora ocijene nepoštenima, ako cjelokupna ocjena ugovora ukazuje na to da se radi o unaprijed formuliranom standardnom ugovoru trgovca. Ako trgovac tvrdi da se o pojedinoj ugovornoj odredbi u unaprijed sastavljenom standardnom ugovoru pojedinačno pregovaralo, dužan je to dokazati. Odredbom članka 87. stavak 1. ZZP/03 propisano je da je nepoštena ugovorna odredba nišetna. Nadalje, odredbom članka 3. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ br. 35/05., 41/08., 125/11., 78/15., 29/18., 126/21., dalje: ZOO) propisano je kako su sudionici u obveznom odnosu ravnopravni, dok je odredbom članka 4. ZOO propisano kao su se u zasnivanju obveznih odnosa i ostvarivanju prava i obveza iz tih odnosa sudionici dužni pridržavati načela savjesnosti i poštenja. Prema odredbi članka 7. ZOO sudionici pri sklapanju naplatnih pravnih poslova polaze od načela jednake vrijednosti uzajamnih davanja, dok je odredbom članka 8. stavak 1. ZOO propisano da se je svatko dužan suzdržavati od postupaka kojim se može drugome prouzročiti šteta.

10. Sud je na okolnost pregovaranja prilikom sklapanja predmetnog ugovora i davanja bitnih informacija vezanih za sporne odredbe iz tog ugovora te samog svojstva potrošača u postupku proveo saslušanje tužitelja koji je u svom iskazu naveo da su predmetni ugovor o kreditu sklopili njegova pokojna supruga Iris Horvat i on 2006. godine sa tuženikom jer su htjeli kupiti stan. U tom stanu on i danas živi. Nisu bili vlasnici obrta niti članovi uprave trgovačkog društva. Njegova supruga je radila kao pravnica u Državnom odvjetništvu, a on je radio u Ministarstvu obrane. Njegova supruga je sklopila ugovor kao korisnik kredita, a on kao jamac. Oboje su bili u banci kada im je ponuđen ugovor u valuti EUR, u banci su im rekli da se kamatna stopa neće puno mijenjati, da je to prihvatljivo i da se nemaju što bojati. U banci su bili više puta, nisu mogli pregovarati o odredbama ugovora o kreditu. Rekli su im za ugovor da je to tako, a oni su bili u krizi jer su htjeli riješiti stambeno pitanje te su to prihvatili. Tužitelj je naveo da je pročitao ugovor prije nego što ga je potpisao, da su im rekli da se kamatna stopa može promijeniti, ali im nisu rekli zašto bi se ista mijenjala. On je geodet po struci i ne zna zašto bi se kamata mijenjala. Nisu bili kod javnog bilježnika. Rata im se nakon sklapanja ugovora mijenjala. Naveo je da je on supruzi uplaćivao pola rate kredita na njezin račun i ona je tada vršila uplatu banci, a nakon njezine smrti on je nastavio otplaćivati kredit i u cijelosti sam ga otplatio. Prodao je dvije nekretnine koje je naslijedio da bi otplatio kredit.

11. Iz iskaza tužitelja koji je ovaj sud u cijelosti prihvatio kao istinit jer je u skladu s drugim provedenim dokazima u postupku (ugovorom o kreditu, knjigovodstvenom karticom), a tuženik nije dokazao suprotno, sud je prije svega utvrdio da je tužitelj potrošač u smislu odredbe članka 3. točke 1. ZZP/03 jer je ugovor o kreditu sklopio radi kupnje stambenog prostora (stana u kojem živi) i to isključivo kao fizička osoba (a ne u svrhu poslovne djelatnosti), dok je tuženik trgovac u smislu odredbe članka 3. toč. 2 ZZP/03 budući je kao davatelj kredita nudio kredite koja je jedna od njegovih osnovnih djelatnosti.

12. Sud je utvrdio da prije zaključenja predmetnog ugovora tužitelj nije mogao pregovarati o pojedinim odredbama ugovora, s obzirom da su tužitelju i njegovoj supruzi u banci rekli za ugovor da je to tako, a oni su bili u krizi jer su htjeli riješiti stambeno pitanje te su to prihvatili. Naime, i iz predmetnih odredbi ugovora proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora (tzv. tipski ugovor), sastavljenoj unaprijed od strane tuženika, bez mogućnosti bilo kakvog pregovaranja.

13. Iz navoda tužitelja da su njemu i njegovoj supruzi u banci rekli da se kamatna stopa neće puno mijenjati, da je to prihvatljivo i da se nemaju što bojati, odnosno da su im rekli da se kamatna stopa može promijeniti, ali im nisu rekli zašto bi se ista mijenjala sud je zaključio da tuženik nije prije zaključenja predmetnog ugovora neposredno obavijestio tužitelja i njegovu prednicu o specifičnim rizicima vezanima uz kredit u eurima uz promjenjivu kamatnu stopu.

14. U odnosu na navode tuženika da su sporne odredbe jasne, lako razumljive i uočljive, valja navesti da zahtjev transparentnosti iz članka 85. ZZP/03 prema kojem ugovorna odredba mora biti jasno i lako razumljivo sastavljena, obvezuje tuženika da korisniku kredita pruži dovoljno informacija kako bi mogao donositi razborite i informirane odluke. U tom pogledu taj zahtjev znači da ugovornu odredbu potrošač mora razumjeti na formalnoj i gramatičkoj razini, ali također u pogledu njezina konkretnog dosega, u smislu da prosječan potrošač, koji je uredno obaviješten i postupa s dužnom pažnjom i razboritošću, može, ne samo znati za mogućnost promjene visine mjesečnih obroka kredita i kamatne stope već da razumije konkretno funkcioniranje predmetnog financijskog mehanizma i da može procijeniti potencijalno znatne gospodarske posljedice koje bi takva odredba mogla imati za njegove financijske obveze tijekom cijelog trajanja tog ugovora. S obzirom na opseg informiranosti koji je opisao tužitelj u svom iskazu, ovaj sud je zaključio da zahtjev transparentnosti nije bio zadovoljen u pogledu spornih odredbi ugovora o kreditu. Odredba članka 2. predmetnog ugovora o kreditu ne sadrži podatke na temelju kojih bi se moglo zaključiti na koji način će se mijenjati visina mjesečnih obroka te kamatna stopa u određenim okolnostima (promjena ili uvođenje novih poreza, davanja i pristojbi, promjena uvjeta refinanciranja, koji su temelji kalkulaciji...). Dakle, sporni dio odredbe ugovora o kreditu ne sadrži jasne uvjete promjene visine mjesečnih obroka i kamatne stope, a koje bi bile razumljive prosječnom potrošaču. Tužitelj kao osoba koja ne raspolaže znanjima o kretanju tečaja i prilikama na financijskom tržištu kao tuženik nije mogao predvidjeti odnosno znati za navedeni rizik zbog čega je bila u neravnopravnom položaju prilikom sklapanja ugovora.

15. Slijedom navedenog, a polazeći od činjenice da tuženik u ovom postupku nije dokazao da je prije sklapanja predmetnog ugovora o kreditu neposredno informirao tužitelja kao potrošača o svim rizicima ugovaranja promjenjive kamatne stope kao i od činjenice da se o odredbama ugovora nije pojedinačno pregovaralo, sud je utvrdio da je ništetna ugovorna odredbe sadržana u predmetnom ugovoru o kreditu u dijelu u kojem je ugovorena kamatna stopa koja je promjenjiva u skladu s

jednostranom odlukom tuženika, a preko ugovorene kamatne stope u visini od 5,95% godišnje (članak 2. ugovora o kreditu).

16. Odredbama članka 323. stavak 1. i 2. ZOO propisano je da je u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj strani sve ono što je primila na temelju takva ugovora, pa je u postupku valjalo utvrditi iznos koji je tužitelj zajedno sa svojom pravnom prednicom platio tuženiku na temelju ništetnih ugovornih odredbi.

17. Sud je na prijedlog tužitelja izveo dokaz financijskim vještačenjem po sudskom vještaku Kseniji Vrebac koja je u svom nalazu i mišljenju od 5. lipnja 2025. navela da je tijekom otplate kredita u utuženom razdoblju, tuženik u više navrata svojom jednostranom odlukom mijenjao visinu kamatne stope, a samim time i visinu anuiteta i to sa ugovorene stope od 5,95%, da je tuženik 30.11.2007. povećao kamatnu stopu na 6,45%, 31.05.2008. na 6,75%, 30.06.2011. na 6,50%, 29.02.2012. na 6,25%, 30.09.2014. na 6,00%, 30.09.2015. na 6,28% i 30.09.2016 na 6,06%. Vještak je naveo da je nakon provedenog financijsko knjigovodstvenog vještačenja utvrdila da je pozitivna razlika između iznosa koje je tužitelj stvarno platio na ime promjenjive kamatne stope i iznosa koji bi tužitelj platio da je ugovorena kamatna stopa ostala u visini kakva je bila u vrijeme zaključenja ugovora o kreditu, iznosi 3.985,20 EUR.

18. Sud je u cijelosti prihvatio nalaz i mišljenje navedenog vještaka kao stručan i obrazložen, a na koji stranke nisu istaknule matematičke prigovore.

19. Neosnovan je tuženikov prigovor zastare s obzirom da se radi o restitucijskom zahtjevu, a na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske održanoj 30. siječnja 2020. zauzeto je pravno shvaćanje broj: Su-IV-47/2020 prema kojem zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva, prema kojem su ugovorne strane dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora, odnosno u slučaju zahtjeva iz članka 323. stavak 1. ZOO, počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora ili pojedinih njegovih odredbi. S obzirom da je djelomična ništetnost sporne odredbe o promjenjivoj kamati utvrđena tek u ovom postupku, nije nastupila zastara tužiteljevog zahtjeva za isplatu.

20. Slijedom navedenog, primjenom odredbe članka 1111. ZOO tužitelju je pod točkom II. izreke dosuđena utužena razlika po osnovi promjenjive kamatne stope (između iznosa koje su tužitelj i njegova prednica stvarno plaćali i iznosa koje bi plaćali da nije bilo promjene kamatne stope u odnosu na kamatnu stopu na dan isplate kredita u dijelu u kojem je došlo do rasta kamatne stope u odnosu na kamatnu stopu na dan korištenja kredita) u iznosu od ukupno od 3.985,20 EUR, po mjesecima kako to proizlazi iz izreke presude, sve sukladno nalazu i mišljenju sudskog vještaka, zajedno sa zatraženom zateznom kamatom i to od dana stjecanja, a na temelju odredbe članka 1115. ZOO, kojom je propisano da kada se vraća ono što je stečeno bez osnove, moraju se vratiti plodovi i platiti zatezne kamate, i to, ako je stjecatelj nepošten od dana stjecanja, a inače od dana podnošenja zahtjeva. Prema ocjeni ovog suda tuženik je bio nepošten jer je već prilikom sklapanja samoga ugovora kao osoba koja sklapa takav ugovor u okviru svoje djelatnosti morao znati da su sporne odredbe ugovora o kreditu protivne prisilnim propisima i to s obzirom na način njihovog ugovaranja (izostanak mogućnosti pregovaranja od strane potrošača o pojedinačnim odredbama) te s obzirom na moguće posljedice (znatna neravnoteža u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja i njegove prednice) te da su time te odredbe ugovora i ništetne zbog čega je tuženik dužan platiti zatezne kamate od dana stjecanja svake pojedine uplate.

21. O troškovima postupka sud je odlučio temeljem odredbe članka 154. stavak 1. ZPP i odredbi članka 155. ZPP-a te je tužitelju na ime zastupanja po punomoćniku sukladno odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika ("Narodne novine" broj 138/23., dalje: Tarifa) priznao troškove i to: za sastav tužbe 100 bodova (Tbr. 7. t. 1.), za sastav podnesaka od 19. veljače 2025. i 3. srpnja 2025. 100 bodova za svaki (Tbr. 8. t. 1. Tarife), za zastupanje na ročištima održanim 13. svibnja 2025. i 21. rujna 2025. 100 bodova za svako (Tbr. 9. t. 1. Tarife), odnosno ukupno 500 bodova, što pomnoženo sa vrijednošću boda od 2,00 EUR iznosi 1.000,00 EUR, koji iznos uvećan za PDV od 25% ukupno iznosi 1.250,00 EUR. Tužitelju je priznat i trošak vještačenja u iznosu od 200,00 EUR i trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 159,85 EUR i sudske pristojbe na presudu u iznosu od 159,85 EUR, odnosno u konačnici ukupan trošak u iznosu od 1.769,70 EUR zajedno sa zateznim kamatama od dana donošenja prvostupanjske presude koja je tužitelju priznata sukladno odredbi članka 151. stavak 3. ZPP. Sud nije priznao tužitelju trošak pristupa na ročište za objavu presude jer na isto nije pristupio. Tužitelju nije priznat niti zatraženi trošak preliminarog izračuna za tužbu po vještaku Lidiji Jurković. Naime, u situaciji kad je tužitelju priznat trošak provedenog sudskog vještačenja (kao što je u konkretnom slučaju) radi izračuna visine potraživanja, tužitelju ne pripada i trošak tzv. preliminarog izračuna visine tužbenog zahtjeva koji je sačinjen po zahtjevu tužitelja prije pokretanja parničnog postupka, jer se ne radi o trošku koji je nužan za vođenje postupka u smislu odredbe članka 155. stavka 1. ZPP-a (navedeno pravno shvaćanje zauzeo je i Vrhovni sud Republike Hrvatske u odluci broj Rev-1111/2024-2 od 23. listopada 2024.).

U Kutini 28. rujna 2026.

S u d a c:
Lovorka Grahek

Uputa o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dopuštena je žalba. Žalba se podnosi putem ovog suda u roku 15 dana od dana primitka prijepisa ove presude, a o istoj odlučuje nadležni županijski sud.

DNA:

1. Tužitelj po punomoćniku
2. Tuženik po punomoćniku

Broj zapisa: **9-3088d-be9df**

Kontrolni broj: **0aee9-e6dc2-b1e47**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan.

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>



unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Općinski sud u Kutini** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.